Energiekrant OHG

www.energieohg.nl

vierde editie oktober 2026

Naar een duurzame buurt met schone en betaalbare energie

Het Oostelijk Havengebied staat voor een grote verandering. Van aardgas naar duurzame, lokaal opgewekte warmte en elektriciteit – juist in onze wijk liggen daarvoor volop kansen. De afgelopen jaren is al veel onderzocht en in beweging gezet; nu is het tijd voor de volgende stap.

De overstap naar duurzame energie komt steeds dichterbij. En juist in het Oostelijk Havengebied (OHG) liggen volop kansen om die verandering samen vorm te geven. Sinds 2019 werkt de Energiecommissie OHG, een groep actieve bewoners, aan de vraag hoe onze wijk stap voor stap duurzamer en uiteindelijk aardgasvrij kan worden. Inmiddels is er veel gebeurd. Bewoners en VvE's zijn aan de slag gegaan met het verduurzamen van hun woningen en gebouwen. Er is uitgebreid onderzoek gedaan naar alternatieven voor aardgas en er is veel informatie verzameld over gebouwen en het energiegebruik in de wijk. Daardoor krijgen we steeds beter in beeld wat mogelijk is – én wat nodig is voor de uitvoering.

Volop kansen in onze eigen wijk

De mogelijkheden zijn groter dan misschien op het eerste gezicht lijkt. Zeker wanneer we warmte, elektriciteit en energieopslag niet afzonderlijk bekijken, maar slim met elkaar verbinden.
Het vele water in en rond onze wijk biedt bijvoorbeeld bijzondere kansen. Het wordt 's zomers door de zon verwarmd. Die warmte kan ondergronds worden opgeslagen en in de winter gebruikt om gebouwen te verwarmen. Zo kan het water een belangrijke energiebron worden.
Op onze daken is nog veel ruimte voor zonnepanelen. Opgewekte elektriciteit kunnen we steeds slimmer binnen de wijk gebruiken en delen. Dat ontlast het overvolle elektriciteitsnet en zorgt ervoor dat lokaal opgewekte energie ook zoveel mogelijk lokaal wordt benut.

Hoe kan onze buurt eruitzien?

Maar welke oplossingen passen bij welk deel van het Oostelijk Havengebied? En wat moeten we doen om ze daadwerkelijk te realiseren? Daarover organiseert de Energiecommissie OHG op **maandag 2 november** een grote buurtbijeenkomst in de **Kompaszaal in Loods 6**. Tijdens deze avond presenteren we de resultaten van onderzoek van het Ingenieursbureau van de gemeente Amsterdam (zie pagina 2). We laten zo concreet mogelijk zien welke mogelijkheden er per buurt zijn voor duurzame warmte en elektriciteit.
Daarna kijken we vooruit. Samen met bewoners, organisaties en de gemeente willen we bespreken welke stappen nodig zijn om kansrijke oplossingen verder te onderzoeken en uiteindelijk uit te voeren.

Samen maken we de plannen

De aanpak gaat niet alleen over technische oplossingen. De energietransitie moet ook uitvoerbaar en betaalbaar zijn. Huurders en woningeigenaren, VvE's, ondernemers, verhuurders en woningcorporaties, ze krijgen er de komende jaren allemaal mee te maken. De aanpak en de planning moeten aansluiten bij hun mogelijkheden, iedereen moet zich ook kunnen voorbereiden. Juist daarom is het belangrijk dat plannen niet alleen vóór de wijk, maar vooral mét de wijk worden gemaakt.
Op 2 november willen we dat gesprek samen beginnen. Iedereen die woont, werkt of gebouwen beheert in het Oostelijk Havengebied is van harte welkom om mee te luisteren, mee te denken en ideeën in te brengen.

Want de duurzame wijk van de toekomst maken we samen: zonder aardgas, meer lokaal opgewekte warmte en elektriciteit en een groene, aantrekkelijke leefomgeving.

Aanmelden is niet verplicht, maar voor het neerzetten van voldoende stoelen wel fijn. Gebruik de qr-code.

2 november, vanaf 19.00 uur

Grote buurtbijeenkomst Kompaszaal/Loods 6

KNSM-LAAN 311, 1019 LE AMSTERDAM

PROGRAMMA

19.00 uur
Zaal open, informatiemarkt

19.30 uur
Introductie van het programma
– Jos van der Lans, voorzitter Energiecommissie Oostelijk Havengebied –

19.45 uur
Naar een duurzame buurt
Toelichting op het onderzoek naar mogelijkheden voor de verschillende buurten
– Sophie Paisley-Marshall, Ingenieursbureau gemeente Amsterdam –
– Guido Bayens, lid van de Energiecommissie OHG –

20.15 uur
Verdieping per buurt en gebouw
– Corinne Schrauwen, projectleider Inventariseren & mobiliseren –

20.30 uur
Toelichting op de energietransitie van de Gemeente Amsterdam
– Lian Heinhuis, wethouder Amsterdam, Duurzaamheid en Energietransitie –

20.40 uur
Vragen vanuit de zaal aan het panel
– Lian Heinhuis, Jos van der Lans, Guido Bayens –

21.00 uur
Hoe gaan we verder?
– Jos van der Lans –

21.10 uur
Informatiemarkt en drankje

Isabella Jansen

Vanochtend genoot ik van warm water, koffie, licht, stroom en gas: allemaal luxe die onzichtbaar en vanzelfsprekend ons huis binnenkomt. Geïnspireerd door de donuteconomie geloof ik dat we goed kunnen leven door respectvol om te gaan met elkaar en onze omgeving. In mijn werk houd ik mij bezig met de energietransitie en ondersteun ik initiatieven voor duurzamer energiegebruik. Energiecoöperatie OHG vind ik daarvan een sterk voorbeeld voor de stad.

Benjamin Baks

Ik ben Benjamin, 14 jaar, en vind het onacceptabel dat volwassenen onvoldoende nadenken over klimaat en milieu. Ik wil niet leven in een wereld met uitlaatgassen, plastic verpakkingen en vervuiling. Jongeren zijn de toekomst en daarom moet ook onze stem gehoord worden. Zelf douche ik vijf minuten, heb ik radiatorfolie achter de verwarming en verzorg ik bomen. We hebben maar één aarde en moeten daar heel zuinig op zijn.

Guido Bayens

Onze generatie heeft veel welvaart gekend en daar volop van geprofiteerd, zeker in het OHG waar huizen sterk in waarde zijn gestegen. Maar die voorspoed heeft ook een prijs: de schade aan milieu en klimaat kunnen we niet negeren. Dat schept verplichtingen tegenover volgende generaties. Daarom vind ik dat we verantwoordelijkheid moeten nemen, bijvoorbeeld door ons in onze eigen buurt actief in te zetten voor het verduurzamen van woningen.

Stel je voor:

Er wordt hard gewerkt aan een klimaatneutrale stad. Maar hoe ziet onze wijk er dan uit als die plannen werkelijkheid zijn geworden?

De wijk is groener, koeler en prettiger dan hij nu al is. Langs straten en pleinen staan veel meer bomen, struiken en bloemen. Geveltuinen kleuren de straten en op steeds meer plekken zijn groene daken en kleine plantsoenen te vinden. Dat ziet er niet alleen mooi uit, het helpt ook. Op hete zomerdagen zorgen bomen voor schaduw en verkoeling. Bij stevige regenbuien werkt al dat groen als een spons: het houdt water vast zodat je zomers minder hoeft te geven.

Ook onze huizen zijn veranderd. De meeste woningen en gebouwen zijn uitstekend geïsoleerd. Muren, daken, vloeren, kozijnen en ramen houden in de winter de warmte binnen en in de zomer juist buiten. Aan de zonnige kant van gebouwen houden screens en zonwering 's zomers veel zonnewarmte buiten. Daardoor hebben we veel minder energie nodig om onze woningen comfortabel te houden.
Als je over de daken zou kunnen kijken, zou je zien dat er bijna overal zonnepanelen liggen. De elektriciteit die ze opwekken gebruiken we zoveel mogelijk meteen zelf. Wat overblijft, slaan we op in batterijen of delen we met andere gebouwen in de buurt. Heeft het ene woonblok op een zonnige middag stroom over, dan kan een ander gebouw daar gebruik van maken.

Ook elektrische auto's spelen daarin een rol. Overdag laden ze op met zonne-energie en als er op een ander moment tijdelijk veel stroom nodig is, kunnen ze energie terugleveren. Een slim energiesysteem houdt in de gaten waar energie beschikbaar is en waar die nodig is. Zo benutten we de energie die we zelf opwekken zo goed mogelijk en blijft de energierekening betaalbaar.

Plan voor de energietransitie

Het verduurzamen van een hele wijk doe je niet van de ene op de andere dag. Daar is tijd voor nodig, én een goed plan. In beleidstaal heet zo'n plan een Wijkuitvoeringsplan. Daarin staat per buurt welke aanpak voor de energietransitie het meest kansrijk is. Om dat goed te kunnen bepalen, moet eerst heel precies in beeld zijn gebracht waar we nu onze energie vandaan halen en welke mogelijkheden er voor de toekomst zijn.

Het Ingenieursbureau van de gemeente Amsterdam heeft daarom in samenwerking met de Energiecommissie OHG onlangs een verkennende studie uitgevoerd. Daarin is per buurt bekeken welke maatregelen het meest geschikt lijken voor verdere verduurzaming. Denk aan betere isolatie, luchtwarmtepompen, warmte uit het oppervlaktewater, opslag van warmte en koude in de ondergrond, zonnepanelen en batterijen. Tijdens de buurtbijeenkomst van 2 november worden de uitkomsten van deze analyse gepresenteerd.

het is 2040

Voor warme voeten in de winter dan wel koele voeten in de zomer profiteert onze waterrijke wijk van al dat water om ons heen om te verwarmen en te koelen. Die warmte slaan we diep onder de grond op en gebruiken we in de winter om te verwarmen. En andersom slaan we in de winter de kou uit het water op, waarmee we gebouwen tijdens de zomerdagen kunnen koelen.

Een deel van de gebouwen is aangesloten op het stadswarmtenet van de gemeente. De benodigde warmte komt uit diepe aardlagen in de omgeving van de Diemer centrale. Ook dit systeem werkt slim samen met onze wijk. De ondergrondse warmteopslagplaatsen kunnen warmte bewaren wanneer er veel beschikbaar is en extra warmte leveren op momenten dat de vraag groot is. Zo gaat er zo min mogelijk energie verloren.

Op straat is er ondertussen veel veranderd. Openbare laadpunten zijn heel gewoon geworden en in parkeergarages kan vrijwel iedere elektrische auto worden opgeladen. Bussen, taxi's en bijna alle personenauto's rijden elektrisch. Alleen zo nu en dan rijdt er nog een klassieke oldtimer voorbij.

Daardoor is het stiller geworden in de wijk. Je hoort minder motoren en ruikt nauwelijks nog uitlaatgassen. De lucht is schoner en op straat is meer ruimte voor groen, fietsen, wandelen en ontmoeten.

We zijn niet alleen anders energie gaan opwekken, we gaan er vooral slimmer = efficiënter mee om. Warmte en elektriciteit worden zoveel mogelijk lokaal opgewekt, gedeeld en opgeslagen. Batterijen en ondergrondse warmte- en koudeopslag vangen pieken en dalen op. Een digitaal systeem zorgt er op de achtergrond voor dat alles samenwerkt.

Het resultaat: een wijk die klaar is voor de toekomst, en waarin je heel graag wilt (blijven) wonen!

Daarna wordt het concreter. Per buurt en per gebouw willen we met bewoners in gesprek over welke maatregelen goed passen en wat er nodig is om ze daadwerkelijk uit te voeren. Hiervoor is de Energiecommissie het project Inventariseren & Mobiliseren gestart, onder leiding van projectleider Corinne Schrauwen (zie pagina 4). Ook in deze fase zullen we gebruikmaken van de kennis en expertise van specialisten van de gemeente.
Zo werken we stap voor stap toe naar een duurzame buurt. En daarbij gaat het om veel meer dan alleen afscheid nemen van aardgas. Ook onze elektriciteitsvoorziening hoort erbij. Zonnepanelen, batterijen – waaronder die van elektrische auto's –, het onderling delen van stroom en het slim afstemmen van vraag en aanbod krijgen daarom allemaal een plek in het Wijkuitvoeringsplan.

Pascale van Paridon

Ik woon al mijn hele leven in het Oostelijk Havengebied en zie dat er steeds meer aandacht komt voor klimaat, bijvoorbeeld door demonstraties en meer groen in de buurt. Toch moeten volgens mij meer mensen klimaatbewust worden. Daarom gaf ik met mijn zussen en vrienden presentaties in buurthuizen over de energietransitie in Amsterdam-Oost. Zelf probeer ik ook duurzaam te leven, bijvoorbeeld door vintage kleding te kopen of kleding met mijn zussen te delen.

Olga Hengeveld

Wij hebben in onze VvE Entrepot-West kozijnen en glas vervangen. We hebben dat als bewoners zorgvuldig voorbereid en geld geleend bij het Warmtefonds. Het was een klus, maar het is mooi om te ervaren dat meer comfort, goed onderhoud en duurzaamheid samen kunnen gaan. Onze woningen zijn nu beter geïsoleerd en beter toegerust op een aardgasvrije toekomst.

Maes van den Bosch

De energietransitie is deels eigenbelang: klimaatverandering zorgt voor steeds warmere zomers, dus tegengaan daarvan is prettig voor iedereen. Maar van het gas afstappen is ook goed voor de samenleving. Met eigen zonnepanelen ben je minder afhankelijk van grote energieleveranciers. En als een warmtenet in handen is van de gemeenschap, kan dat niet alleen duurzame energie opleveren, maar ook zorgen voor meer contact en samenwerking tussen buren.

Sporenburg deelt energie

Twee VvE's op Sporenburg delen sinds 1 januari onderling zonne-energie. VvE 1 heeft zonnepanelen en gebruikt niet alle opgewekte stroom. VvE 2 gebruikt de overtollige stroom voor het laden van auto's in de parkeergarage.

De stroom gaat via het bestaande net, het delen gebeurt administratief door de energieleverancier. De verrekenprijs die de VvE's hebben afgesproken, geldt alleen als de opgewekte energie binnen 15 minuten wordt gebruikt. Daarbuiten wordt de prijs op de energiemarkt gerekend. Deze constructie stimuleert om overdag en buiten de piekuren de auto te laden. Dit is belangrijk om netcongestie te voorkomen.

Bewoners gaan ook energie delen

Vanaf 2027 gaan ook bewoners hun energie delen. Hiervoor is Energiecoöperatie Sporenburg opgericht. Het principe is hetzelfde: bewoners met zonnepanelen brengen overtollige stroom in, andere bewoners kunnen die tegen een gezamenlijk vastgestelde verrekenprijs kopen. Ook hier kan het delen alleen als opgewekte stroom binnen 15 minuten wordt gebruikt. Voor gedeelde energie geldt een eerlijke, stabiele prijs, vastgesteld door de leden zelf. Deelnemers worden zo minder afhankelijk van prijsontwikkelingen op de energiemarkt. Delen stimuleert het gebruik van duurzame, in de buurt opgewekte energie. Dit geldt zeker als auto's opladen als de zon schijnt. En tenslotte wordt het buurtgevoel versterkt: je doet dit samen met buurtgenoten.

Wie kan meedoen?

Energiecoöperatie Sporenburg start met een klein groep deelnemers uit Sporenburg. Dit kunnen ook VvE's of bedrijven zijn. Doel is om later op te schalen. Dat kan bijvoorbeeld met het KNSM-eiland. Daar start nu al een proef met het monitoren van het energiegebruik.
Ben je geïnteresseerd? Mail naar: info@sporenburgenergie.nl of kijk op de website: https://sporenburgenergie.nl/.

Sporenburg Energie

NIEUW BIJ DE ENERGIECOMMISSIE OHG

Tatiana Kalinina

Sinds 1 september is Tatiana Kalinina de nieuwe spil in het web van de Energiecommissie. Ze is aanspreekpunt, organisator, verbinder, woordvoerder en nog veel meer.

Zij volgt Maes van den Bosch op die niet langer zijn werk voor de Energiecommissie met zijn studie kon combineren. Tatiana is geboren in Moskou, woont sinds 2001 in Nederland, heeft jarenlang gewerkt bij de Triodosbank, maar wilde graag met bewoners aan iets tastbaars werken. Hoewel zij zich realiseert dat de energietransitie iets van lange adem is, ziet ze volop mogelijkheden om de ambities voor de langere termijn te combineren met allerhande concrete acties en initiatieven. Tatiana: 'Het is toch geweldig dat je in je eigen buurt mensen kan enthousiasmeren, de weg kunt wijzen en in beweging kunt brengen.' Wil je iets weten over energie en verduurzaming? Mail Tatiana: energie@buurtcooperatieohg.nl

ENERGIECOMMISSIE-PROJECT: INVENTARISEREN & MOBILISEREN

In gesprek met Corinne Schrauwen

Een woning verduurzamen klinkt overzichtelijk, maar in de praktijk komt er vaak heel wat bij kijken. Zeker als je samen met andere eigenaren in een VvE beslissingen moet nemen, of te maken hebt met huurders, verhuurders of woningcorporaties. En elk gebouw is weer anders.

De Energiecommissie wil de bewoners daar graag bij helpen, om dat te kunnen doen willen we eerst goed weten hoe de gebouwen in het Oostelijk Havengebied ervoor staan. Wat is er al gedaan? Welke plannen zijn er? Waar lopen bewoners en VvE's tegenaan? En vooral: wat is er nodig om verder te komen?

Om dat in kaart te brengen gaat Corinne Schrauwen de komende maanden op pad. Namens de Energiecommissie praat zij met zoveel mogelijk VvE's, verhuurders en bewonerscommissies. Die gesprekken vormen een belangrijke basis voor het toekomstige Wijkuitvoeringsplan. Want zonder goede informatie én zonder bewoners mee te nemen, kom je niet ver.

Corinne is opgeleid als architect en werkt als zelfstandig adviseur voor ontwerpbureaus. Ze woont op het Borneo-eiland, is vrijwilliger bij het Borneo Architectuur Centrum en voelt zich sterk verbonden met de wijk. 'De energietransitie vind ik fascinerend,' zegt zij. 'Het moet, maar hoe kom je er? Juist op het niveau van woningen en bewoners kun je echt verschil maken.'

Sinds haar start op 1 september heeft Corinne al met verschillende VvE's gesproken. Haar eerste indruk: er is veel belangstelling, maar ook onzekerheid over de route. Ben je VvE-bestuurder, lid van een duurzaamheidscommissie of bewonersorganisatie en wil je in gesprek met Corinne? Mail dan naar: corinne.schrauwen@buurtcooperatieohg.nl.

Energiecommissie OHG

De Energiecommissie OHG, onderdeel van buurtcoöperatie de Eester, bemoeit zich sinds 2019 met de energietransitie in onze wijk. De kern bestaat uit zo'n 25 betrokken buurtbewoners.
Sommigen zijn technisch geschoold, anderen hebben organisatietalent, ervaring in de communicatie of zijn actief in hun VvE. Wat hen verbindt is dat ze vinden dat we verantwoordelijkheid moeten nemen voor een duurzame toekomst van het OHG. De commissie kent meerdere werkgroepen, vergadert elke eerste maandagavond van de maand, overlegt met gemeentelijke instanties, verspreidt relevante informatie (onder meer via een nieuwsbrief), onderneemt activiteiten op het gebied van verduurzaming en gasvrij maken van gebouwen, zelf opwekken en delen van elektriciteit, laadinfrastructuur in garages. Heb je belangstelling om mee te doen? Mail naar: energie@buurtcooperatieohg.nl

Colofon
Dit is de vierde Energiekrant OHG, uitgegeven door de Energiecommissie OHG.
Eerdere edities verschenen in 2021, 2023 en 2025. Oplage: 10.500.

Portretfotografie pagina 2 en 3: Louis Visseren
Vormgeving: van Rosmalen & Schenk

Website Energiecommissie: www.energieohg.nl
Contact: energie@buurtcooperatieohg.nl

de Eester Buurtcoöperatie